

REFERAT Miljø- og Teknikudvalget 2014-2017 d. 02-12-2015

Mødedato Onsdag d. 02. december 2015 kl. 13:00

Mødested Administrationscentret Mødelokale 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Analyser af fusionsmuligheder for forsyningsselskaber i det nordsjællandske område.....	5
Handlingsplan for øget sortering af husholdningsaffald.....	11
Vi bor smukt - Orientering om kampagneindsats 2015.....	14
Vand- og energibesparelser.....	17
Status for kommunens trafikhandlingsplan.....	20
Trafikuheld 2014 - Orientering.....	23
Dybdeanalyse af uheld med cyklister 2010 - 2014.....	26
Prioritering af trafikikkerhedsmidler 2016 - Anlægsbevilling.....	28
Etablering af trafikforanstaltninger - Anlægsregnskab.....	34
Ansøgning om motionscykelløb på VM-ruten - VM-stafetten.....	36
Status for bjørneklobekæmpelse 2015.....	39

Punkt 1: Meddelelser

Meddelelser

RESUMÉ

Court Møller (B) orienterede om, at udvalget vil drøfte de emner på Miljø- og Teknikudvalgets område, som kommer op på dialogcafeerne.

Områdechef Allan Carstensen orienterede om status for udgifter til flexitur.

Punkt 2: Analyser af fusionsmuligheder for forsyningselskaber i det nordsjællandske område

15/23094

Bilag

Fælles Rensestruktur - endelig sammenfatning.pdf

Hovedrapport jur øk 12NOV2015.pdf

Fælles_resestruktur_COWI.pdf

Bilag 1 Kommissorium.pdf

Bilag 2 Fakta om forsyningerne.pdf

Bilag 3 - Bestyrelsessammensætning, modeller.pdf

Nordlig-Analyse_af_samarbejdsmulighederne_på_forsyningsomr-2.pdf

Midt-Nordlig Analyse_sammenlægning_12_oktober_2015.pdf

Sammenligning Midt-Nord, Hillerødanalysen og Fælles renseanlæg {PwC-48Jtg...-1.pdf

Analyser af fusionsmuligheder for forsyningsselskaber i det nordsjællandske område

RESUMÉ

Der har i løbet af 2015 været foretaget tre større analyser af mulighederne for sammenlægning af forskellige forsyningsselskaber i det nordsjællandske område.

Der foreligger nu rapporter for hver af de tre gennemførte analyser; henholdsvis Nordlig-analyse, Midt-Nord analyse og Midt-Øst-analysen (Fælles Renseanlæg).

Analyserne kommer med bud på mulige fremtidige samarbejdsmodeller på vand- og spildevandsområdet, der vil kunne indfri de effektiviseringskrav, forsyningsselskaberne forventes at stå overfor de kommende år.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til drøftelse og beslutning.

Sagsfremstilling

Baggrunden for udarbejdelse af analyserne er, at vandselskaberne står over for en række udfordringer, der nødvendiggør overvejelser om behov for sammenlægning og konsolidering af kommunernes forsyningsselskaber på vand- og spildevandsområdet. Vandsektorloven stiller krav om en fortsat øget effektivisering af driften i selskaberne.

Via den statslige benchmarking og prisloftsregulering stilles der krav om en årlig effektivisering af driften på 2-4 %. Fremadrettet forventes der ligeledes krav til effektivisering af selskabernes anlægsinvesteringer. Klimaudfordringerne stiller stadig større krav til ressourcekrævende indsats på tværs af kommunegrænserne. Kravene til specialiseret viden og kompetencer inden for området øges markant. Gennemførelse af klimaprojekter vil således ofte være forbundet med større kompleksitet end traditionelle projekter inden for vand- og spildevandsområdet.

Undersøgelserne har vist, at synergigevinsterne ved de analyserede scenarier af en sammenlægning af forsyningsselskaber i en fælles forsyningskoncern bedst vil kunne indfri de effektiviseringskrav, forsyningsselskaberne forventes at stå overfor de kommende år.

Rapporterne analyserer potentialer og muligheder for forskellige samarbejdsmodeller, der spænder fra mere tekniske samarbejder, over en holding-model og til fuld fusion af forsyningsselskaberne.

Det vil i alle modeller fortsat være muligt at opretholde differentierede investeringsniveauer og takster i de deltagende kommuner.

Nordlig-analyse:

Økonomiudvalget besluttede på et møde den 19. november 2014 at deltage i en Nordlig-analyse af fusionsmulighederne på forsyningsområdet i det nordsjællandske område. I analysen deltog følgende 11 kommuner: Allerød, Egedal, Fredensborg, Frederikssund, Furesø, Gribskov, Halsnæs, Helsingør, Hillerød, Hørsholm og Rudersdal Kommune.

Analysen viser generelt, at der kan realiseres væsentlige synergigevinster ved øget samarbejde på tværs af de 11 deltagende kommuner. Synergigevinsternes størrelse er afhængig af valget af samarbejdsmodel og dermed graden af integration.

Rapporten analyserer følgende fem typer af samarbejder: Forpligtende samarbejde, Fælles serviceselskab, Holding-modellen, Fuld sammenlægning og Teknisk samarbejde. Ved Holding-modellen og Fuld sammenlægning

forventes den samlede gevinst på drift og anlæg at blive på henholdsvis 158 mio. kr. og 160 mio. kr., svarende til 12 %. De samlede synergigevinster ved Forpligtende samarbejde er anslået til 103 mio. kr., svarende til 8 %, ved Fælles serviceselskab til 139 mio. kr., svarende til 10 %, og ved Teknisk samarbejde til 30 mio. kr.

De største synergigevinster opnås således ved Holding-modellen eller Fuld sammenlægning. Synergigevinsterne er endvidere opgjort pr. kommune, og for Rudersdal Kommune er synergigevinsten opgjort til 6 %. Synergigevinsterne er estimeret pr. år og under forudsætning af, at alle 11 kommuner deltager, samt at alle strukturelle ændringer er gennemført.

Midt-Nord-analyse:

Økonomiudvalget besluttede på et møde den 13. maj 2015 at deltage i en Midt-Nordlig-undersøgelse (Nordvand-undersøgelsen) med det formål at belyse en mulig sammenlægning af de kommunalt ejede forsyningsselskaber i følgende 9 kommuner: Allerød, Ballerup, Egedal, Fredensborg, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Hørsholm, Lyngby-Taarbæk og Rudersdal. Lyngby-Taarbæk valgte imidlertid efterfølgende ikke at deltage i undersøgelsen.

I kommissoriet for undersøgelsen er det forudsat, at der etableres en koncern med en holdingselskabsstruktur. Ejerkommunerne ejer aktier i holdingselskabet. Holdingselskabet ejer forsyningsselskaberne og det fælles serviceselskab. De underliggende adskilte forsyningsselskaber vil opretholde eget prisloft og egne takster inden for den enkelte kommunes geografiske område. Det er således det enkelte forsyningsselskabs forbrugere, der betaler for de investeringer og den drift, som forsyningsselskabet måtte afholde omkostninger til.

Der vurderes at være væsentlige økonomiske og kvalitative gevinster ved en sammenlægning af forsyningsselskaberne. Samlet vurderer revisionsfirmaet PwC en synergigevinst i størrelsesordenen 81–107 mio. kr. årligt ved etablering af en fælles koncern blandt de 6 nuværende forsyningsselskaber. Synergieffekten på driften vurderes at udgøre i størrelsesordenen 44-64 mio. kr. årligt, mens synergigevinsten på anlægsudgifterne vurderes at udgøre i størrelsesordenen 37-43 mio. kr. årligt. Synergigevinsterne er endvidere opgjort pr. kommune, og for Rudersdal kommune er synergigevinsten opgjort til 9,9 %.

Den samlede synergigevinst kan omregnes til en reduktion af prisen pr. m³ drikkevand og spildevand på henholdsvis 1,06 kr./m³ og 1,70 kr./m³, ex moms, opgjort som et gennemsnit. For de forbrugere, der både modtager drikkevand og afleder spildevand, vil det betyde en samlet besparelse i størrelsesordenen 3,45 kr./m³ inklusiv moms, såfremt gevinsten bruges til at nedsætte taksterne.

Der er flere modeller for sammensætning af bestyrelserne, der kan understøtte forskellige ønsker. Det kunne f.eks. være ønsker om politisk indflydelse i bestyrelserne på alle selskabsniveauer, direkte ejerindflydelse på alle selskabsniveauer, at sikre forbruger- og medarbejderrepræsentanter i relevante bestyrelser, at sikre en overskuelig mødestruktur for bestyrelsesmøder i hele koncernen samt at sikre en effektiv bestyrelsesstørrelse. Konstruktionen af bestyrelsen har indflydelse på bestyrelsesarbejdet og antallet af møder.

I en "tillempet enhedsbestyrelse" har hver ejerkommune én gennemgående repræsentant i bestyrelserne for holding- og serviceselskabet og forsyningsselskaberne. Der vælges 2 fælles forbrugerrepræsentanter i det fælles forsyningsområde, som koncernen omfatter, og der vælges medarbejderrepræsentanter efter gældende regler (svarende til halvdelen af de øvrige bestyrelsesmedlemmer). Hvis der er én ejerrepræsentant fra hver af de 9 kommuner, vil det betyde en bestyrelse på 16 personer, inklusiv forbruger- og medarbejderrepræsentanter. Hvis der er to ejerrepræsentanter fra hver af de 9 kommuner, vil det betyde en bestyrelse på 29 personer.

Hvis man vil tilgodese større lokal forankring kan man opbygge en bestyrelsesstruktur med "fælles holdingbestyrelse og kommune-specifikke forsyningsselskaber". Så vil der være én bestyrelse for holding- og serviceselskabet og én bestyrelse pr. kommune, der er bestyrelse for de forsyningsselskaber, der er hjemmehørende i kommunen. De kommunespecifikke bestyrelser kunne hver for sig bestå af f.eks. 3 ejerrepræsentanter og 2 forbrugerrepræsentanter. Der vil så være 9 kommune-specifikke forsyningsselskaber på hver 5 bestyrelsesmedlemmer og én fælles holding – og servicebestyrelse på 16 personer, med én ejerrepræsentant fra hver kommune og inklusiv forbruger- og medarbejderrepræsentanter.

Herudover peger rapporten på, at for at opnå et godt samarbejde mellem ejerkommunerne og forsyningskoncernen kan man med fordel arbejde med årlige driftsaftaler. Driftsaftalen vil konkretisere de overordnede mål, som ejerkommunerne kan have fastsat i en eventuel ejerstrategi og de enkelte opgaver, som skal løses inden for rammerne af en samarbejdsaftale. Driftsaftalen skal godkendes af bestyrelsen og de enkelte ejerkommuner.

Effektiviseringsmulighederne forudsætter på sigt, at administrationen samles på en lokation, og at driftsenhederne samles på færre lokationer end i dag.

Midt-Øst-analyse (Fælles Renseanlæg):

På et borgmestermøde i 2015 blev det aftalt at analysere mulighederne for at gennemføre en fælles renseanlægsstruktur i følgende 5 kommuner: Allerød, Fredensborg, Hørsholm, Lyngby-Taarbæk og Rudersdal. Analysen er efterfølgende blevet betegnet som Midt-Øst-analysen.

Målet med analysen er at skabe en løsning, der ud over at give stordriftsfordele anvender den nyeste teknologi og de bedste resemetoder og har fokus på bæredygtige løsninger og miljøforhold. Cowi's strukturanalyse viser, at der er væsentlige gevinster ved etablering af en ny rense- og infrastruktur. Cowi har vurderet 4 tekniske løsninger: (1) centralisering på et nyt renseanlæg, (2) centralisering på udvidet Nivå Renseanlæg, (3) centralisering på udvidet Usserød Renseanlæg, (4) centralisering på Nivå og Usserød Renseanlæg. Der kan endvidere etableres energiproducerende anlæg i forbindelse med teknisk løsning (1)-(3). Alle løsninger giver årlige besparelser i forhold til nuværende løsning.

Et energiproducerende renseanlæg vil være et af de første i Danmark, men uden at være et teknologisk udviklingsprojekt.

Besparelsen ved alle løsningsforslag er i størrelsesordenen 5,5 mio. kr. om året efter finansiering af de nødvendige anlægsinvesteringer til den nye renseløsning.

Parternes vision kan således opfyldes og sikre en ny struktur, der ud over effektivitet også vægter bæredygtig drift, driftssikkerhed og vandmiljø højt. Spørgsmålet om, hvilken struktur og /eller teknologi der er den mest optimale, vil afhænge af ejernes ønsker til prioriteringen af økonomi, bæredygtighed og anvendelse af nyeste teknologi.

Renseopgaven kan organiseres på flere måder. Efter aftale med styregruppen fokuserer den endelige rapport fra Horten og PwC på to modeller:

(1) Fælles Rens A/S, hvor der stiftes et fælles renseselskab, der ejes af de enkelte spildevandsselskaber. Fælles Rens A/S kan enten begrænses til at eje det/de fælles nye renseanlæg, eller alle forsyningerne kan samle deres eksisterende renseanlæg samt det nye renseanlæg i selskabet. De øvrige forsyningsopgaver bevares som i dag. Medarbejderne, som varetager opgaver knyttet til renseanlæggene, skal overflyttes til Fælles Rens A/S på grund af udbudsretlige krav til samarbejdet.

(2) Fælles Holding A/S, hvor der stiftes et holdingselskab, som kommunerne ejer i fællesskab, og som samler opgaverne inden for både vand- og spildevandsforsyningen. Driftsorganisationerne, dvs. alle medarbejderne, samles i et fælles serviceselskab, der ejes af holdingselskabet. Holdingselskabet ejer derudover et nyt fælles renseselskab (Fælles Rens A/S) samt de eksisterende forsyningsselskaber, der bevares i deres nuværende form.

Løsning nr. 2 med en ny rensestruktur kombineret med en sammenlægning i form af en holding-struktur medfører umiddelbart de største økonomiske synergier og en mere robust organisation med større faglighed.

De 5 kommuner har en sammenlignelig geografi/topografi på vand- og spildevandsområdet, der giver et naturligt afsæt for arbejdet med klimaløsninger i et geografisk område med stor andel af bystruktur, hvilket giver fælles problemstillinger og dermed grundlag for fælles løsninger.

De 5 kommuners forsyningskoncerner er kendetegnet ved, at alle håndterer drikkevand og spildevand og dermed har erfaring i at løse den samme type af opgaver. To af forsyningerne har endvidere opgaven omkring affaldsområdet. Den fælles koncern vil have en stort set ligeværdig ejerfordeling blandt de 5 kommunale ejere.

Der kan gøres de samme betragtninger vedr. sammensætning af bestyrelserne som anført under Midt-Nord-analysen.

Alle deltagende forsyninger får synergier ved deltagelse i et fælles ledet selskab. De skønnede samlede synergier (drift og anlæg) er årligt 16-21 mio. kr., svarende til 5-7 % for Fælles Rens og årligt 44 mio. kr., svarende til 10 % for Fælles Holding med et nyt fælles renseselskab og et nyt fælles serviceselskab. Sidstnævnte vil medføre en samlet besparelse på 1,55 kr. pr m³ spildevand og 0,77 kr. pr. m³ drikkevand. For de forbrugere, der både modtager drikkevand og afleder spildevand, vil det betyde en samlet besparelse i størrelsesordenen 2,90 kr./m³ inklusiv moms, såfremt gevinsten bruges til at nedsætte taksterne.

Tværgående vurderinger

Revisionsvirksomheden PwC og advokatfirmaet Horten har været rådgivere på alle tre analyser. Niras har medvirket som rådgiver i Nordlig-analyse, mens Cowi har været rådgiver på Midt-Øst-analysen.

PwC har udarbejdet et notat, der sammenligner de potentielle synergigevinster i de tre analyser. Da PwC har været rådgiver på alle tre undersøgelser, er der anvendt samme forudsætninger og vurderinger for sammenlægningsgevinster i alle analyserne. Når synergigevinsterne er forskellige i de tre undersøgelser, skyldes det primært forskel på antallet af kommuner, der har deltaget i de enkelte analyser. PwC konkluderer i sammenligningsnotatet, at der i realiteten ikke vil være nogen forskel for den enkelte kommune i potentielle synergigevinster ved at deltage i det ene samarbejde frem for det andet.

Det gælder for alle tre analyser, at omkostningerne til etablering af en ændret struktur ikke er indeholdt i de skønnede synergier. Erfaringen viser, at omkostninger forbundet med sammenlægninger typisk udgør i størrelsesordenen ½-1½ års synergigevinster, dog ½-1 års synergigevinst for Midt-Øst-analysen på grund af færre deltagende selskaber.

Fælles for de tre analyser er, at der peges på holdingmodellen som en mulighed. Det er forvaltningens vurdering, at det indenfor rammerne af en holdingmodel er muligt at aftale ejerforhold, vedtægter, bestyrelsens sammensætning mv., der kan sikre den enkelte kommune den indflydelse, som kommunen ønsker med hensyn til investeringsniveau og takster mv.

Det er ligeledes forvaltningens vurdering, at en holdingmodel i alle tilfælde vil medføre styrket faglighed, blandt andet i forhold til klimatilpasningsindsatsen, samt mere robuste organisationer med bedre mulighed for at skabe nye innovative løsninger.

Forvaltningen anbefaler, at der som udgangspunkt arbejdes for et samarbejde mellem de fem kommuner i Midt-Øst-analysen, idet der her ses at være de stærkeste fællesinteresser med vores nabokommuner i forhold til håndteringen af spildevand (både ledninger og renseanlæg) og klimaforandringer, der har direkte indvirkning på kommunens søer og vandløb. Det er videre anbefalingen, at et fremtidigt samarbejde bør være åbentover for andre kommuners/ forsyningsselskabers deltagelse, idet de gennemførte analyser viser, at synergigevinsterne øges jo flere, der medvirker.

INDSTILLING

Direktionen foreslår indstillet, at der arbejdes videre med etablering af forsyningssamarbejde på vand- og spildevandsområdet med udgangspunkt i de fem kommuner bag Midt-Øst-analysen baseret på en holdingmodel og med mulighed for inddragelse af andre kommuner/ forsyningsselskaber.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 02-12-2015

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt.

Punkt 3: Handlingsplan for øget sortering af husholdningsaffald

15/23080

Bilag

Handleplan for øget sortering af husholdningsaffald_11_11_2015.pdf

Norfors bem. til Handleplan for øget sortering af husholdningsaffald

Organisk affald - Rambøll

Handlingsplan for øget sortering af husholdningsaffald

RESUMÉ

Den fælles affaldsplan for de fire Norfors kommuner blev vedtaget i december 2014. Den fælles affaldsplan kobler ikke direkte målet om 50% genanvendelse i regeringens ressourcestrategi med indsatserne i de fire kommuner.

Derfor har Miljø- og Teknikudvalget bedt forvaltningen om, at der laves en handlingsplan, der illustrerer, hvordan Rudersdal Kommune i 2020 kan leve op til ressourcestrategiens mål om 50% genanvendelse i 2022. Denne handlingsplan er nu udarbejdet og forelægges til drøftelse.

Der udestår endvidere en afklaring af, hvordan de fire Norfors kommuner skal spille sammen om denne indsats. Det er af stor betydning for Norfors og dermed økonomien bag affaldshåndteringen, at de fire kommuner går i samme retning.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget til drøftelse.

Sagsfremstilling

Regeringens ressourcestrategi om udsortering og genanvendelse af husholdningsaffald bygger på et ønske om, at drive en udvikling mod en højere genanvendelse af vores ressourcer og opbygningen af en mere fleksibel energiforsyning (med mere biogas), der i højere grad kan supplere fremtidsscenariet om mere vind i energisystemet.

Der pågår kontinuerligt diskussioner om klima- og miljøeffekten af at udsortere de forskellige affaldsfraktioner, men den overordnede tanke bag ressourcestrategien er at bidrage til en teknologiudvikling i forhold til genanvendelse af flere ressourcer.

Ved at følge ressourcestrategiens mål om 50% genanvendelse er der således tale om et skift fra et system, der baserer sig på en kendt og gennemprøvet teknologi, til et system der i højere grad understøtter en grøn omstilling, med de udfordringer der ligger i dette. KL oplyser, at mere end 40 kommuner i deres affaldsplaner har lagt op til udsortering af det organiske affald.

Handlingsplanen har udelukkende fokus på, hvordan indsamlingsordninger for husholdningsaffald kan udvikles for at nå målet om 50% genanvendelse. Affaldsplanens andre indsatser i forhold til genbrugspladserne, øget sortering på kommunale institutioner og virksomheder, storskrald og farligt affald mm., er ikke en del af handlingsplanen og er derfor heller ikke en del af de økonomiske beregninger.

Udgangspunktet i handlingsplanen er, at man kun kan nå målet om 50% genanvendelse ved at øge indsamlingen af følgende syv fraktioner: Glas, metal, papir, plast, rent træ, pap og organisk affald. Dette foreslås ved énfamilieboliger gjort ved indsamling i tre spande med to fraktioner i hver.

Pap samles fortsat ind via storskraldsordningen, og der skal gøres en indsats omkring rent træ i sammenhæng med storskraldsordningen. (scenariet ses i bilag 1 side 14 og 17)

Der beskrives to forskellige tidplaner i handlingsplanen:

1) I 2020 scenariet opstartes indsamling af alle 6 fraktioner i etagebyggeri samtidig i løbet af 2018 og i 2020 i enfamilieboliger.

2) I 2022 scenariet opstartes indsamling af glas og papir i 2017 i både etageboliger og enfamilieboliger. Indsamling af fraktionerne: metal, plast, og organisk affald udrulles i henholdsvis 2020 i etageboliger og 2022 i énfamilieboliger.

2022 scenariet giver mulighed for en hurtig opstart af sortering, mulighed for en bedre forberedelse i forhold til, at Norfors skal finde aftagere af de mere komplicerede fraktioner, og skaber større sandsynlighed for samarbejde med de andre Norfors kommuner og dermed en billigere ordning.

Handlingsplanen indeholder indledende vurderinger af udviklingsscenariets konsekvenser i forhold til klimapåvirkning, kvalitet og afsætning og konsekvenserne for affaldsøkonomien.

Da der på nuværende tidspunkt ikke er ordninger for afsætning af blandet plast og organisk affald, skal en fælles løsning for afsætning via Norfors undersøges nærmere. Yderligere er der især for disse fraktioner fortsat diskussioner om kvaliteten i genanvendelsen.

Til brug for beregning af afsætningspriser for organisk affald i handlingsplanen er der taget udgangspunkt i Biovækst i Holbæk, som ejes af Solum A/S, I/S Vestforbrænding og Kara/Noveren I/S. Norfors har pt. Ikke adgang til behandlingskapacitet på biovækst.

Endelig indeholder handlingsplanen ikke en vurdering af konsekvenserne for Norfors. Norfors har selv har peget på, at det vil være nødvendigt at subsidiere den mængde affald, der sendes til genanvendelse med enten biomasse eller importeret affald. Dette er dog helt i overensstemmelse med tankerne bag ressourcestrategien.

Derudover vil der være behov for at se på affaldsstrømmene og økonomien bag disse, idet husstandsindsamling nødvendigvis vil trække anvendelige ressourcer ud af genbrugspladserne og disses økonomi.

Forvaltningen anbefaler, at der inden beslutning om sortering i henhold til ovenstående, tages kontakt til de øvrige Norfors-kommuner i samarbejdet om en fælles plan for øget genanvendelse og fælles ordning. Med vedlagte handlingsplan som oplæg foreslås igangsat arbejdet for en fælles løsning for de fire kommuner: Allerød, Fredensborg, Hørsholm og Rudersdal kommuner. Der er tradition for fælles løsninger, hvilket også vil effektivisere og billigere affaldsindsamling og sorteringen. Det videre arbejde vil ske i samarbejde med Norfors.

INDSTILLING

Direktionen foreslår,

- 1) at handlingsplanen og det fremadrettede arbejde med øget sortering drøftes, og
- 2) at forvaltningen undersøger mulighederne for en fælles løsning/model for øget sortering af husholdningsaffald sammen med de øvrige Norfors kommuner i 2022.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 02-12-2015

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Natur, Park og Miljøchef Maria Cathrine Nielsen og miljømedarbejder Tanja Ladefoged fra Rudersdal Kommune og Dorte Hvid-Jacobsen fra Rambøll deltog i sagens behandling.

Punkt 4: Vi bor smukt - Orientering om kampagneindsats 2015

15/23107

Bilag

Vinderplakat.pdf

Postkort_final.pdf

Annonce_tryk.pdf

Tid til en klipning.pdf

Giv os ren besked.pdf

Maj - fej fortov.pdf

Juni - ukrudt.pdf

August - tag affald med

Vi bor smukt 2016-2.pdf

Vi bor smukt - Orientering om kampagneindsats 2015

RESUMÉ

Kampagnen *Vi bor smukt* har været en indsats i 2015. Forvaltningen orienterer i denne sag om kampagnens gennemførte delelementer i 2015.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget til orientering og drøftelse.

Sagsfremstilling

Rudersdal Kommune igangsatte i foråret 2015 kampagnen *Vi bor smukt*. Kampagnen har til formål at styrke den fælles bevidsthed i forhold til at gøre en aktiv indsats for at bevare Kommunen som et smukt og indbydende sted. Samtidig skal kampagnen sætte fokus på, at det er et fælles ansvar at omgivelserne er pæne, rene og attraktive, og desuden skal kampagnen gøre opmærksom på det gode naboskab.

Gennemførte aktiviteter:

- April 2015: Event i fem byområder, hvor der blev uddelt go-card og samlet affald. Event havde til formål at skabe synlighed om kampagnen og reklamere for fotokonkurrencen. I samme uger var der hængt plakater i otte buslæskærme, uddelt plakater til alle kommunale institutioner (skoler, idrætshaller, biblioteker, museer og kulturinstitutioner), og der var en annonce i Rudersdal Avis. Derudover var der malet fodspor til skraldespande, som var pakket ind i *Vi bor smukt* logo. Fotokonkurrencen blev skudt i gang på Facebook og hjemmeside.
- Juni-august 2015: Opmærksomhed på Vedbæk Strand og Skodsborg Strand. Fokus på skraldespande, brugen af strandene og sommerbrug.
- Fernisering oktober 2015: Fotokonkurrencen sluttede 31. juli 2015, hvorefter Miljø- og Teknikudvalget på et møde 16. september 2015 udvalgte fem vinderbilleder. Over 500 billeder blev indsendt i fotokonkurrencen på Facebook, Instagram og mail. Vinderbillederne blev vist i en vinderplakat, som blev fremvist, og fotografierne honoreret til en fernisering. Vinderplakaten er uddelt til alle kommunale institutioner (skoler, idrætshaller, biblioteker, museer og kulturinstitutioner), og i uge 52 kommer plakaten op i otte buslæskærme. Billederne har også været udstillet på Hovedbiblioteket.
- November 2015: Tema på årets møde med grundejerforeninger. Forud for mødet er udsendt brev til grundejerforeninger med opfordring til at kontakte kommunen med forslag til samarbejde om projekter til fælles værdi. Der er endnu ingen grundejerforeninger, der har meldt tilbage.

Kommunikation og markedsføring:

De større tiltag (event og fotokonkurrence) har genereret pæn omtale i de lokale medier Rudersdal Avis og Frederiksborg Amts Avis.

I hele forløbet er "Klar besked" i Rudersdal Avis brugt til at skabe synlighed, hvor især brug af illustrationer har fremhævet de ønskede budskaber.

Endelig er kommunens Facebook-side og Rudersdal.dk brugt til at formidle indhold.

I 2016 forventer forvaltningen bl.a. at gennemføre renholdelseskampagne sammen med DN's affaldsdag, samt en synlig kampagne med video/foto. Se vedlagte bilag for indsatser i 2016

INDSTILLING

Direktionen foreslår,

- 1) at orienteringen tages til efterretning, og
- 2) at udvalget drøfter ideer til aktiviteter i 2016.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 02-12-2015

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Punkt 5: Vand- og energibesparelser

15/23334

Bilag

Notat om vandsparemedarb..docx

Team Energi & Teknik. Vandbesparelser m.fl. V6-1.docx

Vand- og energibesparelser

RESUMÉ

I forbindelse med Rudersdal Kommunes deltagelse i benchmarking af udgifter til kommunale ejendomme (Kora-analysen) har det vist sig, at Rudersdal kommune som virksomhed har et vandforbrug pr. kubikmeter, der ligger væsentligt højere end landsgennemsnittet.

Endvidere indeholder budgetaftalen for 2016 et projekt for "Bedre toiletmiljøer og reduktion af vandspild på skolerne".

Da en ekstra indsats vil kunne generere besparelser på driften, anbefaler forvaltningen, at der projektansættes en medarbejder i 3 år, finansieret af vand- og energibesparelserne (driftsbevillingen). Den 21. oktober 2015 udsatte Miljø- og Teknikudvalget sagen med henblik på yderligere kvalificering af stillingens indhold.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget og Økonomiudvalget til beslutning.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har på baggrund af drøftelserne på mødet den 21. oktober 2015 foretaget en fornyet vurdering af indsats og resurser for gennemførelse af besparelser på vandforbrug og energioptimering/energistyning på kommunale institutioner og ejendomme

ESCO projektet på skolerne slutter i 2016, og der er brug for en fortsat aktiv indsats for at fastholde de opnåede besparelser på ca. 29 % af energiforbruget i 2015. Det skal ske både gennem skolernes indsats med adfærd, og de tekniske servicelederes ansvar for løbende at indstille, regulere og overvåge energiforbruget.

I daginstitutioner og på en række institutioner under Ældreområdet og Psykiatri og Handicap, samt en række kommunale ejendomme til foreningsbrug, UIR m.m. er der ikke ansat teknisk servicepersonale. Der er til optimering af disse bygningers energiforbrug brug for en installationskyndig håndværker, med energimæssig viden, der kan hjælpe med indstilling af ventiler, overvågning af forbrug, vurdering af behov for styringsmekanismer m.m.

Ligeledes er der store forskelle i vandforbrug i de forskellige kommunale institutioner, særligt på Kulturområdet og Ældreområdet. På baggrund af en benchmarking mellem 10 kommuner, hvor også Rudersdal Kommune deltog, er det forvaltningens vurdering, at der kan indhentes betydelige besparelser på vandforbruget.

Til gennemførelse af vandbesparelser generelt, bedre toiletforhold på skolerne, samt nye energibesparelser, særligt udenfor skoleområdet, anbefaler forvaltningen, at der ansættes en projektmedarbejder med en håndværksmæssig baggrund, der kan forestå dette for en 3-årig periode.

Forvaltningen vurderer, at der ved en samlet gennemgang af de kommunale vandinstallationer med udskiftning til vandreducerende haner, automatik m.m., vil kunne opnås en årlig besparelse på 750.000 kr. på vandforbruget.

Endvidere har forvaltningen gennem energispareprojekterne erfaret, at der er en del energibesparelser at hente på løbende varmeoptimering af kommunens institutioner.

Løbende varmeoptimering omfatter, at der gennem året følges op på energiforbruget, at dette justeres i forhold til årstiderne, og at der ca. hvert andet år sker en optimering af indstillinger af ventiler, varmfordeling m.m. i de enkelte institutioner.

Det er forvaltningens vurdering, at der herved kan opnås en årlig energibesparelse på 450.000 kr.

Det er endvidere forvaltningens vurdering, at en ekstra medarbejder vil kunne håndtere begge ovennævnte opgaver,

hvorved der opnås en samlet besparelse på 1.2 mio. kr. pr. år.

Lønudgiften til en projektmedarbejder andrager ca. 550.000 kr.pr. år. Den effektive besparelse bliver således på 650.000 kr. pr. år

På baggrund af de indhøstede erfaringer med ESCO-projektet på skoleområdet, er det vurderingen, at der kun ved en fokuseret indsats og en medarbejder med de rette tekniske og instruktive kompetencer er muligt dels at opnå de nødvendige adfærdsmæssige forandringer, dels at få implementeret de rette tekniske løsninger.

Forvaltningen har udarbejdet vedlagte notat, der beskriver opgaverne for en ny medarbejder til arbejdet med vand- og energibesparelser. Endvidere er de økonomiske konsekvenser tydeliggjort i vedlagte notat.

Forvaltningen anbefaler på denne baggrund, at der ansættes en projektmedarbejder for en 3-årig periode til gennemførelse af ovennævnte vand- og energibesparelser. Det skal herefter vurderes, hvorvidt der fortsat er rentabilitet i en projektansættelse.

Forvaltningen vil på et kommende møde gennemgå Rudersdal Ejendommens arbejde med energibesparende foranstaltninger, værktøjer for den enkelte institution til at følge energiforbrug, og forvaltningen support af tekniske servicemedarbejdere m.m.

INDSTILLING

Direktionen foreslår indstillet, at der ansættes en projektmedarbejder for en 3-årig periode til vand- og energibesparelser på kommunale ejendomme, finansieret af driftsoverskud på forsyningskonti jf. ovenstående.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 02-12-2015

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt.

Punkt 6: Status for kommunens trafikhandlingsplan

15/23106

Status for kommunens trafikhandlingsplan

RESUMÉ

Rudersdal Kommune vedtog i 2007 sin første Trafikhandlingsplan, som blev opdateret med Trafikhandlingsplan 2012 – 2015. De besluttede projekter i handlingsplanerne er blevet gennemført, og med udgangen af 2015 udløber kommunes nuværende trafikhandlingsplan.

I nærværende sag foreslår forvaltningen, at en ny plan udvikles i løbet af 2016. Foruden at udstikke de overordnede mål og strategier, skal den nye trafikhandlingsplan også fungere som styringsværktøj for de langsigtede mål for arbejdet med trafiksikkerhed og fremkommelighed i kommunen.

Der administreres efter den nuværende handlingsplan frem til ny handlingsplan er godkendt.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget til godkendelse.

Sagsfremstilling

Den nuværende trafikhandlingsplan har været grundlaget for mange års arbejde med forbedring af vej- og stistrukturen i kommunen. En ny trafikhandlingsplan vil videreføre arbejdet med rammerne for trafiksikkerhed og fremkommelighed samt målene for vej- og stinet. Den nye plan vil fokusere på de overordnede mål og suppleres med årlige opfølgninger, hvor der kan udpeges konkrete trafikprojekter, f. eks. i forbindelse med budgetvedtagelsen.

En ny trafikhandlingsplan vil kunne indeholde følgende elementer:

- Klassificering af veje og stier
- Kriterier og tålegrænser i forhold til vej- og stinet
- Overordnede mål
- Kobling til Kommuneplanen og Planstrategien
- Strategier for afhjælpning af sikkerheds- og tryghedsmæssige problemer
- Proces for årlig udpegnings af kortsigtet mål og indsatser

Planen vil sætte rammerne for:

- Mobilitetsplanlægning
- Miljømæssige forhold som fx LAR og støj
- Kollektiv trafik
- Hastighedsplanlægning
- Arbejde med tilgængelighed
- VSP (Vej-, Skole- og Politisamarbejde)
- Opmærksomhed og adfærd i trafikken
- Parkering og skiftsteder til kombinationsrejser
- Borgerdialog om tryghed og færdsel
- Lokale trafiksaneringer

Forvaltningen forestiller sig en handlingsplan, der layoutmæssigt er mere skærmvenlig og helst direkte webbaseret med en hjemmeside, som det kendes fra flere andre kommuner. Den kan suppleres med en kort trykt pixi-udgave med de langsigtede mål og principper.

Ved at igangsætte arbejdet nu, kan en ny plan behandles i Miljø- og Teknikudvalget i september 2016, og derefter sendes i høring.

Forvaltningen finder det optimalt, at der årligt følges op på trafikhandlingsplanen i forhold til kortsigtede mål og indsatser. Disse indsatser og mål kunne være konkrete anlægsprojekter og puljer, den årlige uheldsanalyse mm.

Kommunens vejafdeling arbejder for at opnå certificering i henhold til trafikikkerhedsledelse, såkaldt ISO 39001, der har som mål, at antallet trafikdræbte og alvorlige tilskadekomne på det kommunale vejnet skal være nul. Når certificering opnås, bliver Rudersdal Kommune den første kommune i Danmark, der opnår certifikatet. En trafikplan baseret på ovennævnte grundideer vil harmonere godt med grundprincipperne i trafikikkerhedsstandarten.

INDSTILLING

Direktionen foreslår,

- 1) at eksisterende trafikplan forlænges, så den gælder for 2016, og
- 2) at udarbejdelsen af en ny trafikhandlingsplan påbegyndes med henblik på vedtagelse af et udkast til udsendelse i høring i efteråret 2016.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 02-12-2015

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Punkt 7: Trafikuheld 2014 - Orientering

15/23075

Bilag

Uheldsrapport 2014.pdf

Trafikuheld 2014 - Orientering

RESUMÉ

Rudersdal Kommune har en målsætning om at reducere antallet af tilskadekomne i trafikken gennem en målrettet og kontinuerlig indsats.

For at understøtte resultaterne af de målrettede indsatser for trafiksikkerhed har forvaltningen analyseret uheldene for 2014. Analysen danner blandt andet grundlag for disponering af pulje til trafiksikkerhedsindsatser 2016.

Analysen forelægges Miljø- og Teknikudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

På nationalt plan er der gennem en årrække arbejdet på at forbedre trafiksikkerheden.

Færdselssikkerhedskommissionens handlingsplan „Hver ulykke er én for meget – et fælles ansvar“ er en overordnet fælles vision for det danske trafiksikkerhedsarbejde. Planen har som mål, at der i 2020 maksimalt bør være 120 dræbte, 1.000 alvorligt og 1.000 lettere tilskadekomne i trafikken i Danmark.

Færdselssikkerhedskommissionen anbefaler landets vejbestyrelser at anvende en række aktiviteter og metoder til at målrette og effektivisere indsatsen.

Som konsekvens af den målrettede og kontinuerlige indsats, der er gennemført i Rudersdal Kommune, forekommer ulykkerne spredt, og tydelige sorte pletter kan ikke udpeges. I stedet undersøges, hvilke uheldstyper, omstændigheder, trafikantgrupper osv., der er flest af. Fokus er derfor at foreslå tiltag, som kan bruges bredt, og som er effektive over for de aktuelle uheldsproblemer i kommunen.

Analysen viser, at Rudersdal Kommune er inde i en god udvikling, og fortsat ligger godt placeret i uheldsstatistikken i sammenligning med vores nabokommuner. Dog er der sket markant flere personskadeuheld i 2014 end i 2013, hvor der kun blev registreret 6 personskadeuheld.

Der blev i 2014 registreret 14 personskadeuheld med 1 lettere tilskadekommen og 13 alvorligt tilskadekomne, herunder 1 dræbt. De tilskadekomne var alle, bortset fra 1 motorcyklist, lette trafikanter med 1 knallertfører, 8 cyklister og 4 fodgængere.

Derudover er der registreret 31 materielskadeuheld og 34 ekstrauheld.

Det foreløbige uheldstal for 2015 er 9 personskadeuheld, 19 materielskadeuheld samt 27 ekstrauheld.

Det aktuelle uheldsbillede for 2014 peger fortsat på, at de tilskadekomne er de lette trafikanter og primært cyklister. Disse er de mest udsatte i trafikken. Derudover peger analysen på, at det især er mænd, og at den primære aldersgruppe er mænd mellem 25 og 49 år.

6 af uheldene er sket med sving ind eller ud foran cyklister.

4 af uheldene er sket ved trængning af cyklisterne, 3 af disse på Strandvejen.

Uheldsanalysen peger ydermere på, at følgende indsatsområder fortsat vil have en gavnlig præventiv effekt på målet om at reducere antallet af dræbte og tilskadekomne i trafikken.

- Høj hastighed
- Opmærksomhed
- Cyklister og knallerter

· Fodgængere

Forvaltninger anbefaler, at analysen danner grundlag for de kommende års prioritering af trafikikkerhedsmidler under Trafikhandlingsplanen projekt 152039, se andet punkt på denne dagsorden.

INDSTILLING

Direktionen foreslår, at orienteringen tages til efterretning.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 02-12-2015

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET tager orienteringen til efterretning.

Punkt 8: Dybdeanalyse af uheld med cyklister 2010 - 2014

15/23074

Bilag

Dybdeanalyse af uheld med cyklister 2010 - 2014.pdf

Kortbilag til dybdeanalyse af cyklistuheld_ver2.pdf

Dybdeanalyse af uheld med cyklister 2010 - 2014

RESUMÉ

I forbindelse med prioritering af midlerne til trafiksikkerhedsprojekter 2015 besluttede Miljø- og Teknikudvalget på mødet den 3. december 2014 at gennemføre en dybdeanalyse af uheld med cyklister. Analysens formål er at afdække effekten af de gennemførte indsatser målrettet cyklisterne.

Analysen viser, at Rudersdal Kommunes indsatser virker og har reduceret antallet af uheld væsentligt. Analysen er vedlagt.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Rudersdal Kommune er en trafiksikker kommune at færdes i, men ligger kun middel i forhold til personskader for cyklister pr. indbygger, sammenlignet med de øvrige nordsjællandske kommuner.

Cyklisterne er den trafikantgruppe i kommunen, der har flest personskader. Netop personskader er den uheldstype, der har størst konsekvens både menneskeligt og samfundsøkonomisk.

I forhold til den tidligere 5 års periode fra 2005 – 2009 er der sket en positiv udvikling i andelen af personskadeuheld med cyklister, idet antallet næsten er halveret. Den målrettede indsats for cyklister har haft en positiv effekt, men der er stadig et potentiale for forbedring.

Det er vigtigt at fortsætte arbejdet med trafiksikkerhed for cyklisterne, hvilket også er udtrykt i Miljø- og Teknikudvalgets målsætning om "Større trafiksikkerhed i Kommunen gennem færre trafikuheld og større tryghed, der fremmer cyklen som transportform".

I de registrerede uheld 2010-2014 udgør højresvingsulykker, trængningsuheld og uheld med svingende trafik fra sidevejene de største grupper, både hvad angår personskadeuheld og uheld uden tilskadekomst.

Forvaltningen foreslår, at de fremtidige indsatser fortsat skal have fokus på:

- Opmærksomhed
- Børn og unge
- Adfærd – hensynet til hinanden bilist / cyklist
- Højresvingsulykker

Forvaltninger anbefaler, at nærværende dybdeanalyse af uheld med cyklister indgår som grundlag for de kommende års prioritering af trafiksikkerhedsmidler.

INDSTILLING

Direktionen foreslår, at orienteringen tages til efterretning.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 02-12-2015

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET tager orienteringen til efterretning.

Punkt 9: Prioritering af trafikikkerhedsmidler 2016 - Anlægsbevilling

15/23092

Bilag

Oversigtskort Trafikkerhedsprojekter 2016.pdf

Prioritering af trafikikkerhedsmidler 2016 - Anlægsbevilling

RESUMÉ

I budget for 2016 er der til projekter under Trafikhandlingsplanen, projekt 152039, afsat i alt 2.199.000 kr. til mindre trafikikkerhedsprojekter.

Forvaltningen foreslår i denne sag en prioritering af trafikikkerhedsmidlerne i 2016 og søger om anlægsbevilling til udførelse.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til beslutning.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har i løbet af 2015 modtaget en række henvendelser med ønsker om hastighedsdæmpende og trafikregulerende foranstaltninger med henblik på at højne trafikikkerheden og øge trygheden. Ønskerne er indgået i overvejelserne i forbindelse med nærværende prioritering.

Forvaltningen har desuden udarbejdet en uheldsanalyse for 2014 og en dybdeanalyse af uheld med cyklister for 5 årsperioden 2010 - 2014. Analyserne kortlægger trafikuheldene i Kommunen bl.a. med henblik på at vurdere, hvordan Kommunens mål om at reducere antallet af dræbte og tilskadekomne på Rudersdal Kommunes vejnet vil kunne nås.

Uheldsanalysen og dybdeanalysen, som forelægges udvalget under to separate punkter på denne dagsorden, danner baggrund for overvejelserne i forbindelse med denne prioritering.

Nedenstående forslag er en opsamling gennem året af forslag fra borgere, konstaterede behov for forbedringer og forvaltningens anbefalinger til indsatser:

1: Trafikkampagner

Gennemførelse af sprit-, skolestart-, fart- og reflekskampagner der har til formål at holdningspåvirke trafikanterne og derved forebygge uheld. Forsat deltagelse i arbejdet med at udarbejde kampagner specifikt målrettet motionscyklister.

Overslagspris 225.000 kr. ekskl. moms.

Vej-Skole-Politi samarbejdet (VSP samarbejde) ønsker at fortsætte med en optimering af den færdselspræventive skoleindsats. Midlerne skal bruges til særlige arrangementer med færdselskontaktlærere, politiet, f.eks. skolepatruljedag, lån af flytbare cykelbaner til prøver eller andre events, oprettelse af færdselskontaktlærernetværk, præmier i forbindelse med trafikikkerhedsprøver/konkurrencer og skolefærdselsrettede aktiviteter med nabokommuner.

Overslagspris 50.000 kr. ekskl. moms.

Dybdeanalysen af cyklistuheld kortlagde højresvingsulykker samt manglende hensyntagen og opmærksomhed, som de største uheldsfaktorer. Rådet for Sikker Trafik tilbyder deltagelse i dels en kampagne rettet mod højresvingsulykker med cyklister og dels en kampagne rettet mod opmærksomhed. På baggrund af analysen anbefaler forvaltningen, at disse kampagner køres i 2016.

Overslagspris 50.000 kr. ekskl. moms.

Samlet overslagspris for trafikikkerhedskampagner: 225.000 kr. + 50.000 kr. + 50.000 kr. = 325.000 kr. ekskl. moms.

2: Birkerød Kongevej

For at undgå utilsigtede vendinger på Birkerød Kongevej foreslås en forlængelse de eksisterende midterheller ved Birkeporten og Søndervangen. En trafikikkerhedsinspektion omkring fodgængeres krydsningsbehov, gennemført i 2015, foreslog desuden, at de eksisterende midterheller ved Toftebakken forlænges og ombygges til støttepunkter, samt at der lægges et felt med fast belægning i eksisterende græs- midterhelle ud for Silvan.

Overslagspris 400.000 kr. ekskl. moms.

3: Etablering af 3 stk. "Din fart" tavler

I forlængelse af uheldsanalysen, hvor der peges på indsatsområdet med uheld som følge af for høj hastighed, anbefaler Forvaltningen, at der opsættes 3 stk. "Din Fart" tavler på hhv. Gøngehusvej ved Vedbæk i retningen mod øst, Rundforbivej ved indkørsel til Trørød og Trørødvej ved indkørsel til Vedbæk mod øst. På alle tre lokaliteter ligger gennemsnitshastigheden i det høje niveau.

Overslagspris 390.000 kr. ekskl. moms.

4: Fodgængerfelt Rolighedsvej – Birkevej

På baggrund af flere borgerhenvendelser anbefaler forvaltningen, at fodgængerfeltet opgraderes med belysning og gulblink. Feltet benyttes blandt andet af børn til Birkerød Privatskole.

Overslagspris 179.000 kr. ekskl. moms.

5: Venstresvingspil fra Gøngehusvej mod Henrikholms Allé

På baggrund af borgerhenvendelse, og da området generelt er under udbygning, foreslår forvaltningen, at der opsættes venstresvingspil i signalanlægget.

Overslagspris 50.000 kr. ekskl. moms

6: Bistrupvej, sænkning af kantsten ud for støttepunkt

Ud for stitilslutning til Bistrup Park er der et støttepunkt på Bistrupvej. Der er i midlertidigt ikke sænket kantsten ud for støttepunktet, sådan at der er let adgang med fx barnevogn og rollator. Forvaltningen anbefaler at det laves.

Overslagspris 30.000 kr. ekskl. moms.

7: National cyklistundersøgelse

Den landsdækkende nationale cyklistundersøgelse er et vigtigt redskab til at afdække cyklisterne tilfredshed med de kommunale cykelforhold. Undersøgelsen giver bl.a. en god basis for kommunens arbejde med cykelfremme.

Overslagspris 35.000 kr. ekskl. moms.

8: Høsterkøbvej

På baggrund af flere borgerhenvendelser og dialog med Høsterkøb Skole anbefaler forvaltningen, at forholdene analyseres, og at der eventuelt udføres forsøg inden et egentligt projektforslag udarbejdes og sendes til Miljø- og Teknikudvalget for endelig godkendelse.

Overslagspris for analyse og forsøg 150.000 kr. ekskl. moms.

9: Sving Skodsborgvej ved Bøllelosevej

Svinget er meget skarpt, og der har tidligere ligget reflekser på asfalten mod kantstenen for at markere det. I forhold til vintervedligeholdelse var løsningen ikke holdbar, men nu er en anden type refleks til montering direkte i kantstenen på markedet. Forvaltningen anbefaler derfor, at svinget igen markeres med denne.

Overslagspris 40.000 kr. ekskl. moms.

10: Pulje til mindre ændringer i skiltning og kørebaneafmærkning

Forvaltningen modtager løbende henvendelser fra borgerne omkring ønsker til forbedret afmærkning. Det kan f.eks. være ønsket om en begrænsning i et forbud, markering af en konflikt med advarselstavle mv. Forvaltningen anbefaler, at der afsættes en pulje til disse små justeringer, så de kan udføres straks.

Overslagspris 75.000 kr. ekskl. moms.

11: Afmærkning af kantlinjer som hastighedsdæmpende foranstaltning

Forvaltningen har gode erfaringer med at afmærke kantlinjer, som visuelt indsnævrer profilet, og dermed har en

hastighedsdæmpende effekt. Det vil være aktuelt at udføre det på delstrækninger af Skodsborgvej, Gøngehusvej, Birkerød Parkvej, Trørødvej og Vangebovej.

Overslagspris 150.000 kr. ekskl. moms.

12: Projekt for Bøllemosevej

Kommende E-bus på Bøllemosevej vil have meget vanskeligt fremkommelige forhold primært på grund af den massive parkering af pendlere via Skodsborg Station. Forvaltningen foreslår derfor, at der udarbejdes et projektforslag, som sendes til endelig godkendelse i Miljø- og Teknikudvalget inden udførelse.

Overslagspris for anlægsprojekt 200.000 kr. ekskl. moms.

13: Fodgængerfelt Gøngehusvej ved Hotelstien

På baggrund af flere borgerhenvendelser anbefaler Forvaltningen, at fodgængerfeltet opgraderes med belysning og gulblink. Feltet benyttes blandt andet af fodgængere til Vedbæk Stationsvej.

Overslagspris 175.000 kr. ekskl. moms.

14: Signalregulering af kryds Høsterkøbvej/Ravnsnæsvej

Det er forvaltningens vurdering, at der i krydset Høsterkøbvej/Ravnsnæsvej bør etableres signalregulering.

Forvaltningen vil derfor søge bevilling til ombygning af krydset med signalanlæg af de afsatte midler til Trafikplan for Birkerød, når der foreligger skitseprojekt for anlægget.

Overslagspris ca. 1,1 mio. kr.

15: Fodgængerovergang Vedbæk Stationsvej/Vedbæk Strandvej

Forvaltningen vurderer ikke, at antallet af krydsende på Vedbæk Strandvej ved Stationsvej står mål med etablering af en fodgængerovergang, der samtidig vil kræve anlæg af signalregulering. Forvaltningen foreslår derfor, at projektet tages af kommende prioriteringer.

16: Afsætningsplads ved Vangeboskolen

I dag parkeres der delvist på fortovet. Forvaltningen foreslår, at fortovet indsnævres, og der etableres afsætningsbane. På den resterende del af strækningen skiltes parkeringsforbud.

Overslagspris 650.000 kr. ekskl. moms

17: Gennemføring af fortov ved sidevejstilslutninger Nærumgårdsvej

Tre sidevejstilslutninger har ikke fortovet ført igennem tilslutningen. På den resterende del af strækningen er der gennemført fortov.

Overslagspris 200.000 kr. ekskl. moms

18: Etablering af bump på Malmbergsvej

Forvaltningen har tidligere modtaget henvendelser omkring en oplevelse af høj hastighed på Malmbergsvej. Med åbning af ny dagligvareforretning er der ændret på forholdene. Forvaltningen foreslår at holde strækningen under observation og se, om der registreres problemer inden et eventuelt projekt prioriteres.

Overslagspris for hastighedsdæmpning 100.000 kr. ekskl. moms.

19: Sikker krydsning Sjælsøstien/ Sjælsøvej

Sjælsøstien krydser Sjælsøvej på et meget uventet sted for bilisterne. Der er ikke registrerede nogle uheld i analyseperioden 2011-2014, men projektet er et led i at forebygge uheld. Krydsningen skal synliggøres med hævet flade og afmærkning.

Overslagspris 140.000 kr. ekskl. moms.

20: Kiss & Ride på Langhaven

Etablering af afsætningspladser på Langhaven ved Trørødkolen kunne afhjælpe en del af det pres, der er omkring Trørødkolen om morgenen. Det er et stort ønske fra skolen.

Overslagspris 1. 500.000 kr. ekskl. moms.

21: Forlængelse af højresvingbane på Kongevejen

Det er ofte vanskeligt at komme ind i højresvingbanen på Kongevejen mod Øverødvej. Da krydset forsat er under ekstra pres på grund af motorvejsbyggeriet, anbefaler forvaltningen, at man afventer til byggeriet er færdigt og vurderer presset på krydset herefter.

Overslagspris 500.000 kr. ekskl. moms.

22: Etablering af yderligere 2 stk. "Din fart" tavler

Forvaltningen vurderer, at der er behov for at opsætte yderligere 2 stk. "Din Fart" tavle på hhv. Vasevej i retningen mod øst og Vangebovej i retningen mod øst. På begge lokaliteter ligger gennemsnitshastigheden i det høje niveau.

Overslagspris 260.000 kr. ekskl. moms.

23: Pulje til affræsning af kantsten på midterheller

Ny lovgivningen bestemmer, at der skal være affræsede kantsten på midterheller. Det er der ikke på midterhellerne i Rudersdal Kommune. Lovgivningen gælder kun fremadrettet og dermed ikke for eksisterende anlæg.

Overslagspris 100.000 kr. ekskl. moms.

24: Signalstrategi

Undersøgelse af eksisterende anlægs tilstand og udarbejdelse af en strategi for løbende udskiftning af gamle og nedslidte anlæg.

Overslagspris 200.000 kr. ekskl. moms.

25: Ravnsnæsvej

Forvaltningen modtager forsat henvendelser fra borgere og politi, idet strækningen fra rundkørslen til Byagervej indbyder til for høj hastighed. Man kan arbejde med at give strækningen et mere urbant indtryk og indsnævre den med flytbare sideheller samt supplerende afmærkning. I december 2014 blev en "Din fart" tavle opsat ud for Sjælsøskolen, og Forvaltningen foreslår, at andre projekter på strækningen afventer effekten af "Din fart" tavlen.

Overslagspris 300.000 kr. ekskl. moms.

26: Ombygning af 2 stk. elektroniske tavler

Rudersdal Kommune råder over 2 stk. elektroniske tavler, der blev brugt i forbindelse med anlæg af ny Vasevej. Forvaltningen er ved at indhente et tilbud på ombygning af disse til "Din fart" tavler.

27: Cykelstativer Vedbæk Station

Forvaltningen har modtaget flere borgerhenvendelser omkring manglende cykelparkering ved Vedbæk Station. På den baggrund har forvaltningen sat gang i en oprydning af efterladte cykler på kommunens arealer omkring stationen. Forvaltningen foreslår, at man derefter vurderer behovet for supplerende cykelparkering.

28: Signalanlæg i krydset Kohavevej/Rundforbivej i Trørød

Krydset Kohavevej / Rundforbivej er af Grundejerforeningen i Trørød påpeget som meget uoverskuelig for både bløde trafikanter, og er samtidig svært at overskue for biler, idet sydfra kommende bilister først er synlig på kort afstand og bilister fra Trørød Torv og parkeringspladserne kommer ud kort før krydset, samtidig med at Trørødvej svinger mod øst. Forvaltningen anbefaler, at der på sigt opsættes signalanlæg.

Overslagspris 1.000.000 kr.

Forvaltningen anbefaler, at projekt 1 – 13 prioriteres i 2016 med indstilling om bevilling i trafikikkerhedsmidlerne på i alt 2.199.000 kr., inkl. uforudsete udgifter, og at der efterfølgende søges bevilling til projekt 14 af pulje til Trafikplan for Birkerød.

INDSTILLING

Direktionen foreslår indstillet, at der gives en anlægsbevilling på 2.199.000 kr. i 2016 til projekt 1 – 13, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb på Trafikhandlingsplan projekt nr. 152039.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 02-12-2015

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt med den tilføjelse til pkt. 1, at instatsen også bør omfatte børnehaver.

Punkt 10: Etablering af trafikforanstaltninger - Anlægsregnskab

15/23417

Etablering af trafikforanstaltninger - Anlægsregnskab

RESUMÉ

Forvaltningen aflægger anlægsregnskab for projekt 152009 Etablering af trafikforanstaltninger.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til beslutning.

Sagsfremstilling

Den første Trafik og miljøhandlingsplan blev udarbejdet omkring 2007, og der blev i den forbindelse afholdt borgermøde samt gennemført en række kampagner. Udgifterne hertil udgjorde 234.446 kr. vedr. projekt 317070 Trafik- og miljøplan for Rudersdal samt 436.153 kr. vedr. projekt 222560 Trafik og miljøhandlingsplan for Rudersdal.

I forlængelse af Trafik- og miljøhandlingsplanen er der udført en lang række trafikforanstaltninger. Foranstaltningerne inden for dette anlægsregnskab spænder fra kørebaneafmærkning, opmålinger, fartvisere samt etablering af helleanlæg i 2012 og 2013. Dertil var der samlede udgifter på 730.301 kr.

Udgifterne i 2012 og 2013 vedrører trafiksikkerhedsarbejder, bl.a. heller på Byagervej og farttavle ved Øverødvej. Udgifterne er fejlkonterede og udlignes af mindreforbrug på trafiksikkerhedsarbejder i 2013-2016, hvortil der var givet anlægsbevilling

'Den samlede udgift til udarbejdelse af den første Trafik og miljøhandlingsplan og kampagner samt nogle trafikforanstaltninger udgør således 1.400.900 kr.

Forbrug i 2007: 670.599 kr.

Forbrug i 2012: 130.403 kr.

Forbrug i 2013: 599.898 kr.

Forbrug i alt: 1.400.900 kr.

Anlægsbevilling: 750.000 kr.

Merforbrug i forhold til bevilling: 650.900 kr.

Merforbruget er i forbindelse med sagerne om overførelse af rådighedsbeløb fra 2012 til 2013 for Miljø- og Teknikudvalget samt tilsvarende sag om overførsler fra 2013 til 2014 blevet finansieret af afsat rådighedsbeløb indenfor projekt 152039 Etablering af trafikforanstaltninger 2013-2016.

INDSTILLING

Direktionen foreslår indstillet, at anlægsregnskabet godkendes.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 02-12-2015

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt.

Punkt 11: Ansøgning om motionscykelløb på VM-ruten - VM-stafetten

15/22553

Bilag

Præsentation af projekt VM Stafetten Rudersdal.

Ansøgning om motionscykelløb på VM-ruten - VM-stafetten

RESUMÉ

SponsorCom søger om tilladelse til afvikling af et motionscykelløb på VM ruten under arbejdstitlen "VM stafetten Rudersdal – Cykling for alle".

Ansøgningen fremlægges for Kultur- og Fritidsudvalget samt Miljø- og Teknikudvalget til principiel godkendelse.

Sagsfremstilling

SponsorCom er et firma, som har mange års såvel professionel som "frivillig" erfaring med cykelløb og cykelevents. Firmaets indehaver var bl.a. ansvarlig for hele markedsføringen af Giro d'Italia starten i Herning og Horsens i 2012. Derudover har indehaveren været sponsordirektør hos CSC i perioden 2001-07, hvor han var ansvarlig for Team CSC og Tour de France.

Derudover er der som medinitiativtager en privatperson, der i mange år har været aktiv i Holte Mountain Bike Klub, og som bl.a. arbejder med cykling i et landsdækkende projekt i DGI-regi "Bevæg dig for livet" samt et lokalt mountainbike-projekt "Helt ud i skoven".

Ansøgningen

Ansøger ønsker at gennemføre cykelløbet på VM-ruten på grundlovsdag, søndag den 05.06.2016. Cykelløbet er tænkt som en cykelstafet, hvor motionscyklister, både private og fra virksomheder, kører skiftevis på deres hold i 6 timer. Derudover arrangeres inden stafetten et børne- og ungecykelløb på en forkortet rute. Der planlægges med mål og skiftezone i det nordgående spor på Geels Bakke (Virumsiden og lige før toppen). Der forventes 2.000 deltagere og endnu flere tilskuere. Rudersdal stafetten 2016 vil være åben for alle over 16 år, hvor børne- og ungeløbet vil være målrettet de 4-15 årige.

Rigspolitiets Idrætsforening vil være teknisk arrangør og få ansvaret for den tekniske afvikling af cykelløbet, sikkerheden og et "hjælpe-beredskab" i tilfælde af uheld.

Frem mod løbet vil ansøger udbyde gratis fællestræninger for deltagerne med fokus på adfærd og sikkerhed. Formålet er, at tiltrække kommunens borgere og give dem en god oplevelse med at træne struktureret og køre i et felt, hvilket medvirker til at øge sikkerheden under stafetten. Træningerne vil blive arrangeret i samarbejde med DGI Cykling.

Foreninger i kommunen vil blive tilbudt at stille med arbejdskraft til afviklingen af løbet og dermed tjene penge til klubkassen. Med 2.000 deltagere er der budgetteret med aflønning for i alt 70.000 kr. Endvidere planlægges med at stille eventen til rådighed for foreninger, der vil præsentere deres idræt, så tilskuere har mulighed for at prøve forskellige idrætter under eventen. Derudover planlægges med at indstifte en fond, der årligt vil udlodde minimum 10.000 kr. til cykelfremmende formål i Rudersdal Kommune.

Eventen skal ligeledes samarbejde med lokale erhvervsdrivende, der får mulighed for at deltage aktivt.

Ansøger har fremsendt en præsentation som et led i deres ansøgning. Præsentationen udsendes med dagsordenen.

Forvaltningens kommentarer og vurdering

Teknik og Miljø samt Kulturområdet har afdækket en række problemstillinger i forhold til gennemførelsen af cykelløbet, bl.a. vil ruten skulle afspærres i 6 til 8 timer dog således, at der vil være en kørebane i begge retninger på Kongevejen over Geels Bakke og ensretning på øvrige veje. Vejene vil som udgangspunkt ikke blive afspærret med

hegn. Trafikken reguleres ved personlig indsats.

Der afvikles årligt ca. 15 cykelløb med bl.a. Ironman og to Tri-løb i kommunen, og Søllerød Grundejerforening gør jævnligt opmærksom på, at cykeltrafikken på VM-ruten opleves som en belastning for borgerne langs ruten.

Ved den ansøgte form for cykelløb med stafet vil feltet være spredt over hele ruten, hvilket gør det vanskeligt at få mulighed for at krydse ruten for de borgere, der bor i området.

Forvaltningen har forudsat, at cykelløbet skal være omkostningsneutralt for kommunen. Der vil dog blive tale om personaleresourcer i planlægnings- og myndighedsarbejdet.

Det er endvidere en forudsætning, at alle myndighedstilladelser kan opnås samt, at Lyngby-Taarbæk Kommune kan give tilladelse til afholdelse af løbet, idet en lille del af ruten – hjørnet ved Skodsborgvej og Kongevejen – er beliggende i Lyngby-Taarbæk.

Det er forvaltningens vurdering, at cykelløbet falder godt i tråd med kommunens kulturpolitiske værdier og satsningen på cykling i det hele taget, og ikke mindst er det en begivenhed, som på ny vil sætte VM ruten i spil.

Det vil endvidere være en oplagt mulighed for at kunne arrangere parallelle events med tilknytning til cykelløbet.

Forvaltningen foreslår, at der sker evaluering efter første års løb, før der træffes beslutning om en eventuel fortsættelse i efterfølgende år.

INDSTILLING

Direktionen foreslår,

- 1) at det godkendes, at der arbejdes videre med projektet,
- 2) at forvaltningen bemyndiges til at give tilladelse til afholdelse af cykelløbet,
- 3) såfremt alle myndighedskrav samt alle forudsætninger og krav til initiativtager og løbsarrangør bliver indfriet,
- 4) at sagen genoptages med henblik på orientering af Miljø- og Teknikudvalget samt Kultur- og Fritidsudvalget, og
- 5) at der fremlægges evaluering af cykelløbet forinden der kan træffes beslutning om en eventuel fortsættelse i efterfølgende år.

Vedtagelse i Miljø- og Teknikudvalget den 02-12-2015

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET tiltræder Direktionens forslag med den tilføjelse, at løbet også fremover bør afvikles på søndage, og udvalget anmoder om en samlet oversigt over tilladelser til cykelløb i kommunen med henblik på at fastlægge kapaciteten med 5 stemmer (Court Møller (B), Jens Darket (V), Randi Mondorf (V), Maria Steno (L) og Jacob Jensen (Ø)) for og en stemme (Birgitte Schjærning Povlsen (C)) imod.

Erik Gissel Jensen (O) deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 12: Status for bjørneklobekæmpelse 2015

15/23087

Status for bjørneklobekæmpelse 2015

RESUMÉ

2015 var anden sæson med den skærpede indsats mod kæmpebjørneklo, som fulgte med den nye Indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo fra 2014.

I punktet præsenteres erfaringerne med den nye indsatsplan såvel som status for bekæmpelsen af bjørneklo i sæson 2015 på både private og kommunale arealer, og der lægges op til en ramme for den fremtidige prioritering af indsatsen.

Sagen forelægges Miljø- og Teknikudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Den nye Indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo i Rudersdal Kommune blev vedtaget af Miljø- og Teknikudvalget den 9. april 2014 og trådte i kraft umiddelbart efter. Med den nye indsatsplan blev indsatsen udvidet til at omfatte alle grundejere i Rudersdal Kommune, og bekæmpelsesfristerne blev indskærpet.

Udvalget blev senest orienteret om status på bjørneklobekæmpelsen for sæson 2014 ved mødet d. 3. december 2014.

Status for private arealer 2015:

Da den nye indsatsplan omfatter alle grundejere i kommunen, betyder det, at listen over grundejere med forekomster af kæmpebjørneklo er blevet udvidet en del.

Forvaltningen sendte i april informationsbrev ud til 55 ejere af matrikler, hvor der findes kendte forekomster af kæmpebjørneklo. Brevet informerede om grundejernes forpligtigelse jævnfør indsatsplanen og opfordrede grundejerne til at starte bekæmpelsen tidligt på året. Opfordringen blev suppleret med en annonce i Klar Besked den 24. marts 2015 samt en artikel i april-udgaven af GrundejerInfo.

Fra maj til september er der ført tilsyn med bjørneklobekæmpelsen hos 77 forskellige grundejere. Der er i alt foretaget 255 tilsyn på de pågældende grundejeres matrikler.

Tilsyn med grundejer og antal tilsyn.

År	Antal grundejere	Antal tilsyn
2015	77	255
2014	37	80
2013	24	45

I stil med tidligere år har forvaltningen i vid udstrækning forsøgt at få en dialog med de private grundejere, og ad denne vej fået dem til at tage bekæmpelsen seriøst. Det lykkes heldigvis i langt de fleste tilfælde, men som tidligere år viser der sig en håndfuld grundejere, som er meget svære at få i tale, og som ender med at få udstedt et påbud. Der er i alt udstedt 6 påbud i 2015. Alle til grundejere, som også tidligere år har vist sig at være svære at få til at samarbejde.

Grundejere, som forvaltningen ikke tidligere har været i kontakt med, fik et orienteringsbrev med indskærpelse om bekæmpelse. Såfremt indskærpelsen ikke blev fulgt, blev der varslet et påbud. Der er sendt 11 indskærpelser og varslinger i 2015. I 2014 blev der givet i alt 12 indskærpelser/påbud.

"Giv os et praj" - løsningen er blevet tilpasset forud for sæsonen, og er blevet et godt arbejdsredskab, der sikrer en mere ensartet sagsbehandling. Borgerne har taget godt imod systemet, og der er kommet omkring 55 henvendelser ind. Borgerhenvendelserne fungerer godt som en hjælp til at lære nye populationer at kende, selvom en del af henvendelserne drejer sig om kendte forekomster. For de kommunale arealer fungerer borgerhenvendelserne godt i forhold til at prioritere rækkefølgen, som populationerne bekæmpes i.

Prioritering af fremtidig indsats på private arealer

Der er i 2015 og 2014 blevet gennemført en stor indsats for at få grundejerne til at bekæmpe bjørneklo i henhold til den nye indsatsplan for at sætte fokus på, at bjørneklo er noget som kommunen tager alvorligt, og som kræver en fælles indsats fra både kommune og private.

Fremadrettet vil forvaltningen lige som med virksomhedstilsynet foretage en prioritering af tilsynene, således at der det kommende år vil blive ført tilsyn hos de grundejere, som ikke har taget bjørneklobekæmpelsen alvorligt eller har været vanskelige at få til at samarbejde tidligere år. Det drejer sig for 2016 om ca. 15 grundejere. Derudover vil der blive ført tilsyn med nye grundejere, som forvaltningen får ind gennem "giv os et praj" eller selv opdager af anden vej.

Hos de øvrige grundejere vil forvaltningen føre tilsyn hos 1/3 hvert år, således at alle grundejere er tilset inden for en periode på 3 år (svarende til ca. 20 grundejere hvert år).

Status for de kommunalt ejede arealer 2015

Forvaltningen har udført bekæmpelse af Kæmpebjørneklo på alle kommunale arealer. Denne bekæmpelse består af såvel den planlagte bekæmpelse af de kendte forekomster som af bekæmpelse af nye forekomster indmeldt via "Giv os et praj".

Sæsonen for bjørneklo begyndte i april og sluttede i september. Forvaltningen har et godt overblik over de kendte bestande. Til bekæmpelsen bruges både egne driftsfolk og eksterne entreprenører. Arbejdet består af såvel tilsyn, digital registrering og faktisk bekæmpelse og sker i et tæt samarbejde med de udførende. På den måde sikres en opdateret viden om hvor bestandenes udbredelse og antal, hvilket er vigtigt i forhold til en effektiv bekæmpelse.

Forvaltningen forsøgte sig sidste år med en ændret bekæmpelsesstrategi, hvor små bestande samt nye bestande fortrinsvis bekæmpes ved opgravning. Det er en arbejdskrævende og ressourcetung arbejdsmetode, der imidlertid sikrer, at den enkelte plante effektivt elimineres.

De enkelte populationer besøges typisk tre gange i løbet af vækstsæsonen (tidligt forår, forsommer og sensommer), for på denne måde at kunne tage fremspirende planter, inden de vokser sig store. Der ses en tydelig nedgang i populationernes størrelse over sæsonen som følge af opgravningen, og derfor har forvaltningen valgt samme bekæmpelsesstrategi i 2015. Metoden suppleres med rodstikning med spade og påsmøring af Round-Up på de store eller mere utilgængelige bestande.

I forbindelse med rydningsarbejderne i Vaserne og Maglemosen har forvaltningen som forventet set en opblomstring af bjørneklo i disse områder. Det er en naturlig følge af den øgede lystilgang, og at de store maskiners kørsel har blotlagt jorden. Her har vi haft særligt fokus på bekæmpelse, som er sket både ved opgravning og gennem afgræsning med kreaturer.

I Vaserne har forvaltningen i år haft et frivillighedsprojekt fra en dansk/amerikansk spejderorganisation. Disse spejdere (ca. 50 stk.) var ude og bekæmpe planten med opgravning og rodstikning en enkelt gang, hvilket skete i fint i samspil med forvaltningen.

Vores fokusområder har i lighed med 2014 primært ligget på:

- Maglemosen og Vaserne som nævnt ovenfor
- Sjælsø, ved Stenløkken – effektiv fåreafgrensning
- Opfølgning på tidl. bekæmpede arealer ved opgravning

Vi forventer, at der også i årene fremover er behov for en særligt fokus på ovennævnte arealer, da der her stadig ligger mange spiringsklare frø i jorden.

INDSTILLING

Direktionen foreslår, at orienteringen tages til efterretning.

MILJØ- OG TEKNIKUDVALGET tager orienteringen til efterretning.

Erik Gissel Jensen (O) deltog ikke i sagens behandling.